

**PRÁVNICKÁ
FAKULTA**

Posudek oponenta disertační práce

Student: JUDr. et Mgr. Pavla Sýkorová

Název práce: Právní prostředky ochrany architektonického díla

Oponent: JUDr. Pavel Koukal, Ph.D.

Pracoviště: Právnická fakulta Masarykovy univerzity

I.

Výsledky práce (včetně komentáře o publikaci výsledků nebo jejich přijetí k publikaci a hodnocení, zda přináší nové poznatky)

Vybrané téma práce bylo zvoleno vhodně. Jedná se o problematiku, která v české právní vědě, se zaměřením na právní prostředky ochrany, nebyla dosud komplexně zpracována [architektonickým dílům jako takovým se věnuje ve svých pracích *Telec* (Pr. rozhl. 19/2010) a *Smejkal* (Ochrana autorských práv u děl architektonických a urbanistických, 2013). Práce přináší nové poznatky.

II.

Aktuálnost zpracovaného tématu

S ohledem diskurs probíhající zejména v zahraniční odborné literatuře (USA, Velká Británie, Rakousko, SRN), vzhledem k judikatuře SDEU, která se zabývá otázkou pojmových znaků autorského díla, a nejednotné judikatuře českých soudů je téma autorskoprávní ochrany děl architektonických velmi aktuální.

III.

Struktura práce – zvolené metody zpracování

Práce je rámcově dobře strukturována. Práce je rozčleněna do několika částí, které na sebe logicky navazují a účelně tvoří komponenty celku. Ohledně připomínek k metodologii a hloubce provedené analýzy viz dále.

IV.

Připomínky k textu

Práce otevírá téma dosud v české právní vědě sice již zpracované, nicméně autorka se zaměřuje zejména na problematiku právní ochrany děl architektonických, v čemž lze spatřovat hlavní přínos této práce. Práce přináší mnoho podnětů k přemýšlení stejně jako k dalším analýzám. Je nutno ocenit zejména mravenčí práci, kterou si autorka dala se shromážděním značného počtu tuzemských i zahraničních soudních rozhodnutí, včetně rozboru procesních nároků, které byly v jednotlivých případech požadovány (str. 139, 140).

Níže uvedené kritické připomínky nechť autorka prosím nevnímá jako snahu hodnotitele o hledání chyb za každou cenu, ale jako o projev „nezaujatého a nepředpojatého“ kritického přístupu k předkládaným závěrečným pracím, a to v kontextu čl. 8 odst. 1 Etického kodexu akademických a odborných pracovníků Masarykovy univerzity.

1) Mé obecné připomínky se týkají především metodologie, s níž autorka k práci přistoupila a k absenci českých pramenů, které jsou relevantní pro kvalifikaci porušení autorského práva (tj.

Masarykova univerzita, Právnická fakulta

Veveří 70, 611 80 Brno, Česká republika

T: +420 549 49 1211, E: info@law.muni.cz, www.law.muni.cz

Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00216224, DIČ: CZ00216224

V odpovědi prosím uvádějte naše číslo jednací.

1/4

PRÁVNICKÁ FAKULTA

neoprávněného užití architektonického díla, resp. jeho částí). Autorka se rozhodla čerpat zejména z angloamerických zdrojů, což je pravděpodobně dáno jejími jazykovými znalostmi, nicméně toto řešení nepovažuji za optimální.

Při důkladném studiu českých pramenů zjistíme, že pro českou autorskoprávní doktrínu formovanou *Karlem Knapem* (viz jeho články v AO 1970, 1974, 1986 a obdobné články v UFITA 1967, 1970, 1972, zejména však jeho výborný článek *Künstlerisches und Wissenschaftliches Werk als Schutzobjekt des Urheberrechts* in FS Alois Troller, 1976) jsou rozhodující závěry švýcarské (*Kummer, Troller*) a německé (*Ulmer, Humbann, Rehbinder*) autorskoprávní doktríny. Přílišná inspirace americkou utilitaristickou doktrínou, případně britskou doktrínou postavenou na rozvíjení *Lockeových* myšlenek ohledně obecné ochrany vlastnického práva (tzv. *skill and labour doctrine*), není šťastná. Tyto koncepty totiž vycházejí z odlišných filosofických základů a odlišným způsobem se staví k základním institutům autorskoprávní ochrany. Pro německou, rakouskou i českou doktrínu jsou rozhodující osobnostně-právní filosofické závěry *Kanta, Hegela i Fichte*, což se projevuje i v otázce pojmových znaků autorského díla, míry originality, problematiky rozlišování mezi autorskoprávně volným a autorskoprávně chráněným obsahem, rozlišováním mezi formou díla (*Form*) a jeho obsahem (*Inhalt*), problematikou posuzování děl odvozených apod. I pokud autorka neovládá v pasivní podobě německý jazyk, domnívám se, že měla daleko více čerpat ze starších *Knapových* článků a na půdorysu, který *Knap* načrtává např. již ve svém článku *Užití díla* z roku 1974 (AO, str. 35 a násl.) vybudovat vlastní metodologii ohledně neoprávněného užití (včetně napodobení) autorského díla. Rovněž *Telec* ve své publikaci *Pojmové znaky duševního vlastnictví* (2012) načrtává metodologii, s níž lze ohledně neoprávněného užití děl architektonických (viz např. str. 31 až 35) velmi dobře pracovat.

2) Co se týče samotného vymezení architektonického díla, zde měla autorka, podle mého názoru, věnovat větší pozornost odlišení tohoto díla od děl, která jsou architektonickému dílu blízká, zejména děl užitého umění (*Werke der angewandten Kunst*) a děl grafických (*Werke der bildenen Kunst*). Uvedené vymezení by totiž jednak přispělo k samotnému vymezení obsahu i rozsahu zkoumaného pojmu (viz obecná pravidla sémiotiky; viz též *Melzer*, *Metodologie*, 2011, str. 96 a násl.), jednak takové vymezení hrají svou roli i pro aplikaci (co se týče její šíře) výjimek a omezení autorského práva (viz např. § 30 odst. 3, § 33, § 38d) AutZ).

3) Mé další poznámky se týkají hloubky provedené analýzy a schopnosti autorky zobecnit závěry, které vyplývají z použitých soudních rozhodnutí. Zejména v druhé části je poznat, že autorka sice shromáždila úctyhodný soubor rozhodnutí, které popisuje, nicméně již jí nezbyl čas či síly na provedení analýzy a následné syntézy, tj. na zobecnění závěrů, případně konstatování, že judikatura je nejednotná a že z ní žádné závěry učinit nejdou. Pokud např. kapitola 5.3, která má obsahovat shrnutí ohledně procesních nároků, které může nositel práv požadovat v případě neoprávněného užití autorského díla, obsahuje pouze 7 řádků, je to velká škoda. Obdobně to platí i pro část šestou (6.4) či sedmou (7.3). Na práci totiž není až tak zásadní a zajímavý popis jednotlivých soudních rozhodnutí, ale to, jak soudy k dané problematice přistupují, případně, jak by k ní podle autorky přistupovat měly. Závěry, které autorka činí, jsou, dle mého názoru, spíše popisné a neobsahují potřebnou analytickou hloubku, kterou by čtenář očekával.

Masarykova univerzita, Právnická fakulta

Veveří 70, 611 80 Brno, Česká republika

T: +420 549 49 1211, E: info@law.muni.cz, www.law.muni.cz

Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00216224, DIČ: CZ00216224

V odpovědi prosím uvádějte naše číslo jednací.

2/4

4) Ohledně analýzy samotných procesních nároků, zde měla autorka, dle mého názoru, daleko více vycházet ze závěrů současné i starší procesní teorie co se týče problematiky tzv. předmětu sporu (viz *Macur*, Předmět sporu v civilním řízení soudním, 2002, *Jauerning*, *Verhandlungsmaxime*, *Inquisitionsmaxime und Streitgegenstand*, 1967; *Dvořák*, Právní moc civilních soudních rozhodnutí, 2008; *Lavický a kol.* Moderní civilní proces, 2014). Zejména pokud se jedná o vymezení problematiky předmětu procesního nároku a základu procesního nároku.

5) Pokud autorka hovoří o potřebě extenzivního výkladu tříkrokového testu (str. 269 *in fine*), je tato teze, dle mého názoru, správná, nicméně autorka by ji měla podstatně více odůvodnit a navíc by se měla vypořádat s odlišnými názory, které byly k dané věci vyjádřeny v dosavadní komentářové a monografické literatuře (*Prchal*, Limity autorskoprávní ochrany, 2016, str. 156 a následující); *Telec/Tůma*, Autorský zákon. Komentář, 2007, str. 340).

5) V souladu s výše uvedenými poznámkami ohledně metodologie práce musím rovněž nesouhlasit se závěry, které autorka učinila ohledně použitelnosti angloamerické judikatury v oblasti architektonických děl, zejména co se týče konceptu „look and feel“. Takové pojetí je českému konceptu autorského díla tak, jak je vymezeno v § 2 odst. 1 AutZ a v české autorskoprávní doktríně (viz výše uvedená *Knapova a Telcova* díla), cizí. Naopak, bylo by vhodnější, aby autorka čerpala z německých a rakouských judikatorních strojů, které jsou daleko bližší českému autorskoprávnímu pojetí, než rozhodnutí z prostředí *common-law*. V angličtině viz například rozhodnutí německých a rakouských soudů publikovaná v *International Review of Intellectual Property and Competition Law*: IIC 3/1975; IIC 3/1980; IIC 3/1986; IIC 4/1987; IIC 1/1996; IIC 7/2017).

V.

Jazyková a grafická úroveň

Bez připomínek.

VI.

Otázky k obhajobě

V rámci obhajoby nechť se autorka zabývá bližším zdůvodnění svého tvrzení, že je možné použít závěry angloamerické doktríny a judikatury ohledně architektonických děl v českém právu. Tj. na základě čeho je dovozována taková podobnost autorskoprávních úprav, že díky tomu můžeme použít uvedená rozhodnutí jako zdroj inspirace v české autorskoprávní praxi. Pokud taková rozhodnutí bez dalšího použít nelze, v čem bude český přístup odlišný od přístupu v USA či ve Velké Británii.

Autorka v práci do určité míry zpochybňuje koncepci tzv. děl malé mince (*Werke der Kleine Münze*) - viz str. 31. V dané souvislosti by měla autorka blíže uvést, (i) proč tuto koncepci považuje za problematickou, (ii) z jakého důvodu ji není možné u architektonických děl použít, a (iii) jaký je vztah doktríny ochrany děl malé mince k úrovni původnosti (originality), která vyplývá z rozhodnutí SDEU *Infopaq*, *Eva Maria Painer*, *Football-Dataco*, nebo *BSA proti Ministerstvu kultury ČR*.

PRÁVNICKÁ
FAKULTA

VII.

Předepsaná formulace závěrů:

Autorka ve své disertační práci

- ☒ **prokázala** schopnost samostatné tvůrčí práce v daném oboru
☐ **nepro**kázala schopnost samostatné tvůrčí práce v daném oboru

Práce

- ☒ **splňuje** požadavky standardně kladené na disertační práce v daném oboru.
☐ **nesplňuje** požadavky standardně kladené na disertační práce v daném oboru.

V Brně dne 28.11.2017

Podpis oponenta

Masarykova univerzita, Právnická fakulta

Veveří 70, 611 80 Brno, Česká republika

T: +420 549 49 1211, E: info@law.muni.cz, www.law.muni.cz

Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00216224, DIČ: CZ00216224

V odpovědi prosím uvádějte naše číslo jednací.

4/4

